

Jättedirektiivin muutosehdotus – elintarvike- ja tekstiilijäte

Jäkki 22.4.2024

Sirje Stén

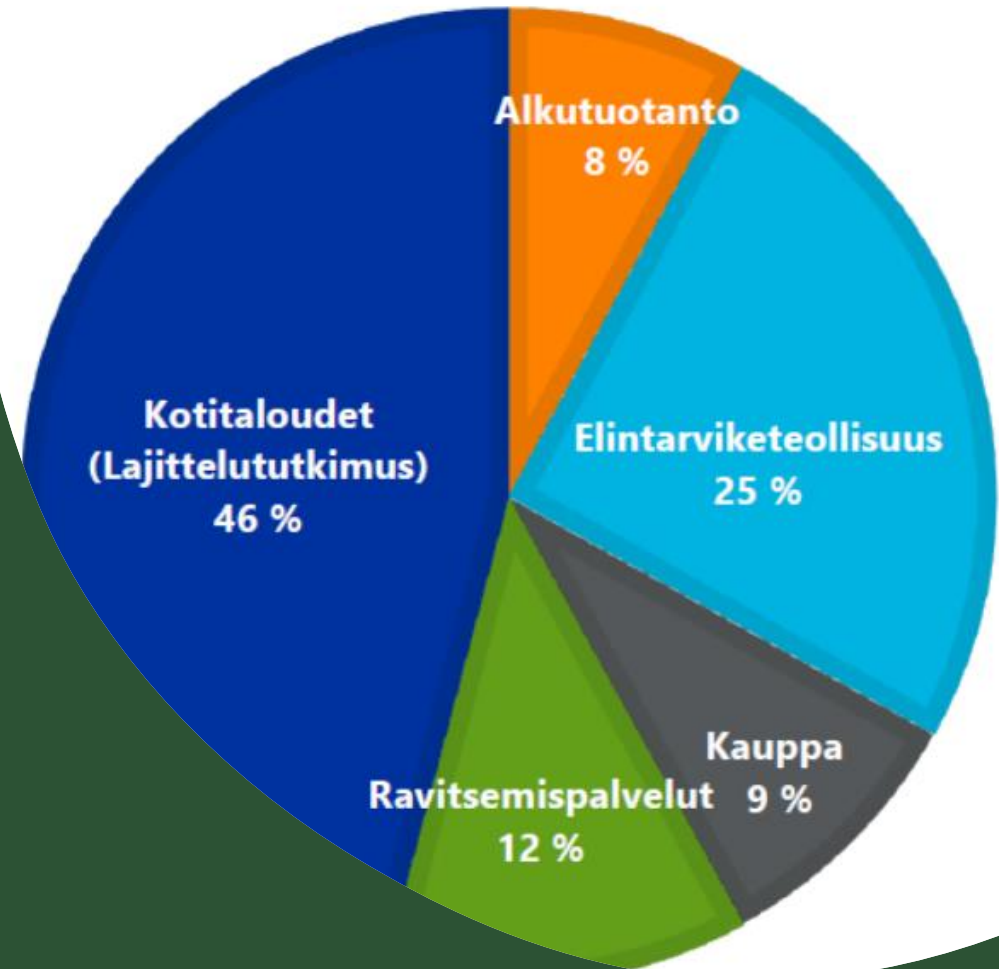
Yleistä

- Direktiivimuutosehdotus annettiin 5.7.2023.
- Neuvottelut aloitettiin jäsenmaiden kesken 12.1.2024.
- Belgian tavoitteena on saavuttaa jäsenmaiden yhteisymmärrys kesäkuun neuvoston kokouksessa.
- Parlamentti äänesti kannastaan 13.3.2024.
- Neuvoston neuvottelujen jälkeen alkavat ns. kolmikantaneuvottelut eli trilogit, missä EU-parlamentti, neuvosto sekä komissio neuvottelevat lopullisen direktiivin sisällöstä. Tämä yhteisesti sovittu versio direktiivistä lopulta hyväksytään.
- Hyväksymisen jälkeen 24 kk aikaa (nykyisen ehdotuksen mukaan) saattaa direktiivi jäsenmaan omaan lainsäädäntöön.

Jätedirektiivin muutosehdotus - elintarvikejäte

A. ELINTARVIKEJÄTE EI SISÄLLÄ PELTOON JÄÄVÄÄ SATOJA

Elintarvikejätettä koskevat tavoitteet

- Jäsenvaltioiden olisi vähennettävä 31.12.2030 mennessä (sitova tavoite)
  - 10 % elintarvikejätteen syntymistä elintarviketeollisuudessa,
  - 30 % elintarvikejätteen syntymistä henkilöä kohden yhteisesti ruoan vähittäisjakelussa ja muussa jakelussa, ravintoloissa ja ruokapalveluissa sekä kotitalouksissa.

Vertailuvuosi 2020. Mahdollisuus käyttää aiemmankin vuoden tietoja, jos ne on kerätty jätedirektiivin edellyttämällä tavalla. Neuvotteluissa esillä mahdollisuus käyttää myös 2021, 2022 tai 2023 tietoja.

Komission tulee tarkastella tavoitteita ja harkita uudistettujen tavoitteiden asettamista 31.12.2027 mennessä (myös aiemmin syömäkelpoista olleen elintarvikejätteen vähentämistavoite)

- Tavoitteet mukaan komission varhaisvaroitusjärjestelmään.
- Lisäksi elintarvikejätteen vähentämissuunnitelman päivitysvelvollisuus jäsenmaille.

Jätedirektiivin muutosehdotus – tekstiili- ja jalkine tuotteiden tuottajavastuu

Tekstiili- ja jalkinetuotteiden tuottajavastuu

- Laajennettu tuottajavastuujärjestelmä tulisi olla perustettu 30 kuukauden kuluessa direktiivimuutoksen hyväksymisestä.
- Tuottajan määritelmä: Tekstiili - ja jalkinetuotteiden tuottajalla tarkoitettaisiin tuotteen valmistajaa, maahantuoja ja jakelijaa, etäkauppa mukaan lukien.
  - Tuottajalla ei kuitenkaan tarkoitettaisi niitä, jotka toimittavat markkinoille käytettyjä tekstiili- ja jalkinetuotteita sekä käytetyistä tuotteista, niiden osista tai jätteistä valmistettujen uusia tuotteita. Tuottajina ei myöskään pidettäisi mittatilaustuotteita valmistavia itsensä työllistäviä räätäleitä.
- Koskisi tekstiili- ja jalkinetuotteita (sekä kotitalous että yritystekstiilit), jotka on lueteltu tulliluokittain ehdotuksen liitteessä IV.
- Jäsenvaltioiden olisi perustettava tekstiili- ja jalkinetuotteiden tuottajarekisteri.
  - EU:n tulee perustaa sivusto, josta on linkit jäsenmaiden tuottajasivustoille.
- Erilliskerättyjä käytettyjä tekstiilejä ja jalkineita pidetään keräyksen yhteydessä jätteinä.
  - Paitsi, jos ne otetaan vastaan ammattimaisen henkilökunnan välityksellä suoraan myyntiin.

Tuottajan kustannusvastuu

Tuottajien olisi vastattava seuraavista kustannuksista:

- käytettyjen sekä jätteenä kerättyjen tekstiili - ja jalkine tuotteiden keräys ja sen jälkeinen jätehuolto:
  - käytettyjen tuotteiden kerääminen ja kuljetus uudelleenkäyttöön, uudelleenkäytön valmisteluun sekä kierrätykseen
  - jätteiden lajittelu, uudelleenkäytön valmistelu sekä kierrätys, muut hyödyntämistoimet ja loppukäsittely
  - yhteiseen keräysjärjestelmään kuuluvien sosiaalisten toimijoiden (social economy entities) ja muiden toimijoiden tuottaman tekstiilijätteen keräys, kuljetus ja käsittely.
- Sekajätteen koostumustutkimukset viiden vuoden välein,
- Tiedottaminen kestävästä kulutuksesta, jätteen vähentämisestä, uudelleenkäytöstä, uudelleenkäytön valmistelusta, kierrätyksestä...
- Raportointi viranomaisille,
- TKI-toiminnan tukeminen liittyen lajitteluun, kuitukierrätykseen ja kestäviin, uudelleenkäytettäviin ja kierrätettäviin tekstiilien, jotka eivät sisällä haitallisia aineita.

Sosiaalisten toimijoiden oikeudet ja velvollisuudet

- Tekstiilikeräyspisteitä saa sijoittaa jopa etusijaisesti muihin toimijoihin nähden.
- Tuottajayhteisö ei saa vaatia tekstiilien luovuttamista omaan keräykseensä.
- Sosiaalisten toimijat voivat olla joko osa tuottajayhteisön verkostoa tai sen ulkopuolella.
- Tuottajan järjestelmään kuuluvien sosiaalisten toimijoiden jäte on otettava maksutta vastaan.
- Tuottajalla kustannusvastuu järjestelmään kuuluvan sosiaalisten toimijan keräyksestä kuljetuksesta ja käsittelystä.
- Raportointivelvollisuus (lisätty neuvotteluissa)

Kiitos!

Lisätietoja:

Sirje Stén
sirje.sten@gov.fi

Komission esitys:

https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-targeted-revision-waste-framework-directive_en

Suomen kanta:

<https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/SuVL+15/2023>

